

МПМІПЗ має поєднати в собі високу мобільність і можливість роботи з великими базами даних, застосовувати нові інформаційні технології, сучасні технічні засоби МПЗ дій особового складу, поліграфічне обладнання та культурно-дозвільне майно.

Потенційно найбільш важливими напрямками соціально-психологічного забезпечення правоохоронної діяльності з використанням мобільних технічних засобів можуть бути: визначення каналів негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад силових структур та своєчасне його попередження; профілактична обробка об'єктів впливу потужною наземною та повітряною гучномовною технікою; використання великих мобільних інтерактивних екранів та гучномовного обладнання для трансляції радіо- та телезвернень керівників держави, окремих політиків, органів місцевої влади, командування силових структур, авторитетних громадських діячів та працівників культури, рідних та близьких учасників потенційно протиправних дій; залистовування певних зон впливу; створення відео ефектів в атмосфері; широке інформування військовослужбовців, поліцейських та цивільних співробітників про істинні цілі та правомірність своїх дій, надання їм оперативної психологічної допомоги.

Отримано 28.02.2017

УДК 159.9

Віталій Дмитрович КИСЛИЙ,

*професор кафедри психології та педагогіки Харківського національного
університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба,
кандидат психологічних наук, доцент;*

Анна Андріївна РОЖЕНКО,

*науковий співробітник науково-дослідної лабораторії
(суспільно-політичних проблем) наукового центру
Повітряних Сил Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба*

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ В СИСТЕМУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОМАТИЗОВАНОГО ДІАГНОСТИЧНОГО ПУНКТУ ПСИХОЛОГА

Надано методичні рекомендації, пропоновані для психологів силових структур, які працюють з особовим складом підрозділів та цивільним населенням, яке опинилося в зоні дії підрозділів. Автоматизований діагностичний пункт психолога створений для вивчення психічного стану

особистості та проведення корекційно-профілактичних робіт як з представниками силових структур, так і з цивільним населенням.

У Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба проведені науково-дослідні роботи «Адаптація», «Яшма», триває науково-дослідна робота «Ефес». Проводиться робота щодо комплексного розв'язання проблеми покращення стану військової дисципліни та правопорядку у Збройних Силах України.

Результатами цих робіт стали:

а) створення методичних рекомендацій з широкого спектру напрямків:

– удосконалення професійно-психологічного відбору громадян до військової служби у ЗС України;

– психологічної підготовки льотчиків до польотів;

– психологічної підготовки військовослужбовців до виконання бойових завдань;

– вивчення комунікативних й організаторських особливостей та здібностей військовослужбовців, їх репродуктивного і просторового мислення, сенсомоторних особливостей, дослідження нервових процесів, вивчення інтелекту, компенсаторних особливостей особистості, рівня агресивності та емоційного вигорання військовослужбовців, конфліктності та стилю поведінки за конфліктних ситуацій, лідерських особливостей тощо;

б) розроблення програмного забезпечення:

– «Діагност», «Тактика» (для вивчення рівня розвитку професійно-значущих якостей військовослужбовців);

– «Хвиля-1», «Хвиля-2», «Яшма», «Ефес-1» (для вивчення індивідуально-психологічних властивостей особистості).

Проходить апробацію у військах програмне забезпечення, «Ефес-2», «Бліц-тест», «Метафора».

На підставі вказаних методичних рекомендацій та програмного забезпечення пропонується створення програмного комплексу «Автоматизований діагностичний пункт психолога» (АДПП).

АДПП обладнаний спеціально розробленими тестовими програмами і спроможний здійснювати одночасний збір аналітичної інформації за допомогою 10 нетбуків або 10 планшетів. Комп'ютерні програми включають понад 30-ть тестових методик, затверджених та рекомендованих до використання Міністерством оборони України. Можливість вибору тестових методик дозволяє обирати необхідні тестові батареї. Визначені методики спрямовані як на підготовку військовослужбовців до виконання бойових завдань та на їх відновлення після отримання психологічного навантаження.

Можливості АДПП дозволяють:

- 1) суттєво підвищити ефективність та результативність роботи військових психологів;
- 2) суттєво зменшити затрати часу на організацію заходів психодіагностичних обстежень, обробку інформації, винесення заключень;
- 3) використовувати в залежності від задач дослідження тестові батареї з урахуванням вікових та гендерних особливостей психіки досліджуваних;
- 4) отримувати достовірну оцінку індивідуальних особливостей (індивідуальних рис) військовослужбовців;
- 5) здійснювати одночасну діагностику і самокорекцію емоційного стану людини, своєчасну профілактику постстресових розладів;
- 6) вивчати індивідуально-психологічні властивості та професійно-значущі якості, рівень професійної підготовленості людини;
- 7) довільний вибір тестових методик, виходячи із завдань досліджень;
- 8) забезпечувати велику достовірність узагальнених підсумкових висновків;
- 9) здійснювати якісний візуальний контроль за ходом тестування;
- 10) виявляти осіб з нервово-психічною нестійкістю, ознаками психогенних реакцій та психічних розладів;
- 11) прогнозувати якість та ефективність виконання функціональних обов'язків;
- 12) розпізнавати ознаки прояву бойового стресу, посттравматичних станів та визначати методи надання первинної допомоги.

Основними напрямками діагностики АДПП є:

- мотивація;
- нервово-психічна стійкість;
- спрямованість;
- індивідуально-психічні властивості;
- професійно-значущі властивості.

Висновки:

1. Запропонований АДПП має високу ефективність, надійність та мобільність при вивченні індивідуально-психологічних властивостей та професійно-значущих якостей військовослужбовців.
2. АДПП дозволяє суттєво скоротити час на діагностування військовослужбовців, має високу точність визначення рівня показників, зменшує вплив людського фактору на якість результатів.
3. АДПП може широко використовуватися в різних сферах діяльності працівників, праця яких пов'язана з ризиками для життя та здоров'я.

4. Впровадження АДПП в процес соціально-психологічного забезпечення правоохоронної діяльності правоохоронних структур суттєво поліпшить якість роботи психолога.

Список бібліографічних посилань

1. Алещенко В. І. Психологічне забезпечення миротворчої діяльності військовослужбовців Збройних Сил України: монографія. Харків: ХУПС, 2008. 238 с. URL: http://www.mil.univ.kiev.ua/files/42_657576225.pdf (дата звернення: 27.02.2017).

2. Демкин А. Общеармейская программа Комплексная подготовка солдата и членов семьи Comprehensive Soldier & Family Fitness (CSF2) // Популярныe медицинскie статьи доктора Д.: сайт. URL: <http://enures.dacha-dom.ru/boevoi-stress-csf2.shtml> (дата звернення: 27.02.2017).

Отримано 28.02.2017

УДК 159.9

Анатолій Сергійович КОЛОТІК,

декан факультету № 3 (підрозділів поліції превентивної діяльності)

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4064-4145>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Проведено порівняльний аналіз чинного та перспективного нормативного забезпечення діяльності психологічної служби Національної поліції. Виявлено коло питань щодо ефективності проекту Положення про систему психологічного забезпечення Національної поліції України.

Добігає кінця чинність відомчого наказу «Про подальший розвиток служби психологічного забезпечення оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ України» № 842 від 28.07.2004, який протягом більш ніж десяти років слугував настільною книгою практичних психологів міліції (поліції) України. Відділи психологічного забезпечення в територіальних управліннях Національної поліції отримали проект нового Положення про систему психологічного забезпечення НПУ (далі – СПЗ НПУ). У зв'язку з цим виникає необхідність осмислення основних положень, що будуть регламентувати СПЗ НПУ у майбутньому.

1. Щодо здійснення психологічного забезпечення. На теперішній час його здійснюють виключно працівники СПЗ, вони ж несуть відповідальність за якість та результативність роботи.